

Muğla-Aydın Bölgesi Su Ürünleri Kooperatifleri Bölge Birliği Ticari olarak sürdürülebilir balıkçılığın bölgede tesisi ve devamlılığı, avlanan ürünlerin en değerli şartlarda pazarlanması yönündeki çalışmalarına 14 yıldır devam ediyor. [Sayfa 8](#)

Balıkçılık ve su ürünleri sektörü, değer açısından insanların beslenmesinde önemli yer tutan ürünlerdendir. Beslenmedeki önemini yanı sıra sektör; dolaylı dolaysız yaklaşık 250 bin kişiye istihdam sağlamaktadır. [Ayşegül ÇINAR Sayfa 6](#)

Değerli balıkçı dostlar, Ülkemizde zor şartlarda çalışan birçok emekçi var. Kimisi yerin altında, kimisi dağın başında, kimisi de denizin ortasında canları pahasına ekmeklerinin peşindedir. [Dr. Erhan Ekmen Sayfa 2](#)

Mart 2015
Yıl:1 Sayı:3

SÜR-KOOP HABER

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ

www.surkoop.org | Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği Yayın Organı | Ücretsizdir

Yasadışı, Kayıt Dışı ve Kural Dışı Balıkçılık

Yasadışı, kayıt dışı ve kural dışı balıkçılık (YKK) balık stoklarının ve deniz yaşam alanlarının tükenmesine sebep olan, piyasada rekabeti bozan, bu tür yollarla balıkçılık yapanlara haksız bir avantaj sağlayıp kurallara uyan balıkçıları uymayanlar karşısında dezavantajlı hale getiren ve özellikle gelişmekte olan ülkelerde kıyı balıkçılığını zayıflatan bir durum olarak görülmektedir.

Canlı sucul kaynaklar üzerinde yapılan her türlü avcılık ve toplayıcılık faaliyetinin sürdürülebilirliği sadece doğru politikaların oluşturulması ve doğru kararların sağlanması ile güvence altına alınmaz. Sürdürülebilir balıkçılığın güvence altına alınabilmesi için bilimsel verilerin ışığında alınan kararların, bu kararların oluşumuna çok paydaşlı katılımın ve bu kararları ihlal eden unsurların marjinalize edilmesi ile sağlanır.

Yasadışı, kural dışı ve kayıt dışı avcılıkla mücadelenin zorunluluğu tam da bu noktada ortaya çıkmaktadır. YKK balıkçılık sadece stokların tahribatı ve canlı sucul kaynakların adil paylaşımı konusunda bir haksızlık unsuru olarak ortaya çıkmaz. YKK balıkçılık alınan kararlar, koyulan kurallar ve balıkçılık yönetiminin iradesine karşı bir direnç noktası oluşturarak her türlü sürdürülebilir balıkçılık kararına karşı bir bariyer

Ramazan ÖZKAYA
SÜR-KOOP Genel Başkanı

işlevi görme özelliği ile ortaya çıkar.

YKK balıkçılığın bu işlevi sadece bizim ülkemize özgü bir durum değildir. Bu nedenle, FAO balıkçılık yönetimlerinin en temel sorunlarından olan yasadışı balıkçılık, kayıt dışı balıkçılık ve düzenlenmemiş balıkçılık için tanımlamalar getirmektedir.

Buna göre;

"Yasadışı balıkçılık: bir devletin izni olmadan ya da yasa ve yönetmeliklerine aykırı olarak o devletin

yetkisi altındaki sularda ulusal ve yabancı bayraklı gemiler tarafından yürütülen balıkçılık faaliyetleri ile konuyla ilgili bölgesel balıkçılık yönetim örgütlerine üye olan veya bu örgütlerle işbirliği halindeki bir devletin bayrağını taşıyan tekneler tarafından örgüt tarafından benimsenen koruma ve yönetim tedbirlerine veya uygulanabilir uluslararası kurallara aykırı olan yürütülen faaliyetler olarak tanımlanmaktadır.

Kayıtdışı balıkçılık: ulusal yasa ve düzenlemelere aykırı olarak, ilgili ulusal otoriteye rapor edilmeyen ya da gerçek dışı rapor edilen balıkçılık faaliyetleri ile konuyla ilgili bölgesel balıkçılık yönetim örgütünün yetki alanında gerçekleşen ve söz konusu örgütün raporlama prosedürlerine aykırı olarak yapılan raporlama veya gerçek dışı raporlama yoluyla sürdürülen balıkçılık faaliyetleri olarak tanımlanmaktadır. [Devamı Sayfa » 2'de](#)

1380 Su Ürünleri Kanunu Neden Çıkıyor?

Artan dünya nüfusu ile birlikte en önemli ve stratejik ticaret konusu haline gelen gıda ürünleri içinde hiç şüphesiz en değerli kalemi "canlı sucul kaynaklar" oluşturmaktadır.

Günümüzde en değerli ve ucuz protein kaynağını canlı sucul kaynaklar oluşturmaktadır ve bu kaynakları iyi koruduğumuz sürece de insanlık gıda temininin önemli bir bölümünü sucul kaynaklar üzerinden sağlama devam edecektir. Avlayan, satan, tüketen ve yönetenler olarak üzerimize düşen en büyük görev kaynakların sürdürülebilir işletilmesini güvence altına almak ve başta kaynaklar olmak üzere sektörün tümünün korunmasını gözetilen bir hukuki

alt yapıyı oluşturarak geleceğimizi güvence altına alacak olan bir model hayata geçirmektedir. [Sayfa » 6'da](#)

Bir Sezon Daha Biterken

Kısa bir süre sonra 2014-2015 av sezonunu 15 Nisan'da kapatmış olacağız. Son yılların istikrarsız av sezonlarına bu yıl eklenen iklimsel koşulları da göz önüne aldığımızda sezonun çoğu balıkçı arkadaşımız açısından beklentileri karşılamaktan uzak olduğu hepimizin malumudur.

Denizlerde balığın azaldığı ama avcılık faaliyetlerinde masrafların sürekli arttığı ve bir türlü merkezi bir disipline kavuşmayan balık piyasasının kaotik yapısıyla nedeni ile iklimsel koşullar ne olursa olsun beklentilerimizin karşılanmasının mümkün olmadığı da bir gerçektir. Bilgi ve çalışkanlık alanında tüm dünya balıkçıları ile yarışabilecek düzeyde olan balıkçılarımızın gelirlerde de yarışmasının gerektiği bir gerçekliktir. Bu duruma ulaşmanın en gerçekçi yolu ise canlı sucul

kaynaklarımızı korumak ve balıkçılık gelirlerini adil paylaşmaktan geçmektedir.

Balıkçının "aklında deniz, karnında yarın var" dermiş eskiler. Doğru da söylerler, yarının daha iyi olacağına inancımızı korumak ve problemlerimizi birlikte çözebileceğimizi dair inancımızı kuvvetlendir en büyük görevimizdir.

Teknelerini karaya ağlarını bakıma alan tüm reislerimize şimdiden kolaylıklar dilerim. Kazançlarınız bereketli işleriniz kolayına olsun.

Yunanistan'ın Selanik Şehrinde "3. Balık ve Balıkçılık Çalıştayı" Düzenlendi

İstanbul Bölgesi Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği Tarafından 3-6 Mart 2015 Tarihleri Arasında Yunanistan'ın Selanik Şehrinde "3. Balık Ve Balıkçılık Çalıştayı" gerçekleştirildi.

Çalıştaya; Sürkoop Genel Başkanı: Ramazan ÖZKAYA, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü Temsilcisi Mahmut AKYÜREK, İstanbul İl Gıda ve Hayvancılık İl Müdürü Yardımcısı Ahmet Yavuz KARACA, İstanbul Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesinden Prof.Dr.Saadet KARAKULAK, K.T.Ü Deniz Bilimleri Fakültesinden Prof. Dr.Ertuğ DÜZGÜNEŞ, Kocaeli, Balıksir ve Adana Bölge Birlik Başkanları, Kooperatif Başkanları ve Ortakları katılım sağlamıştır. [Sayfa » 5'te](#)

Türklerde Su Ürünleri Avcılığı

Balıkçılık, balık avcılığı insanlığın ilk uğraşlarından biridir. Besin toplama ve karasal avcılık kadar eskidir. İlk insanların MÖ 5000 yıllarında göl üzerinde yaptıkları kamış evlerde hazırladıkları ağların kurşun yakasına pişirilmiş topraktan yaptıkları özel taşları, mantar yakasına da suda yüzen hafif tahtaları bağladıkları bildirilmiştir.

Prof.Dr. Hasan Hüseyin ATAR
Doç.Dr. Celal ATEŞ

Ayın Dosyası [Sayfa 3 »](#)

İlk Adımlar

Değerli balıkçı dostlar, Ülkemizde zor şartlarda çalışan birçok emekçi var. Kimisi yerin altında, kimisi dağın başında, kimisi de denizin ortasında canları pahasına ekmeklerinin peşindeler. Bu nedenle Allah'ın izniyle "vira bismillah" diyerek denize açılan balıkçı denizde Allah'a emanet. Peki ya limana dönünce balıkçıya kim sahip çıkacak. Gönlü büyük, bileği sağlam balıkçımızın emeğinin taştta kalmaması, hak ettiği değerini bulması için ne yapacağız.

İşte bütün cabamız bunun için...

İlk sayıda sizlerle burada, İMECE başlığı adı altında sektörde kooperatifler ile ilgili dünyada yaşanan gelişmeleri, özellikle AB ile entegrasyon yolunda idari ve mali konuları paylaşacağımızı yazmıştım. Özellikle AB üzerinde durulmasının sebebi, üye ülkelerin balıkçılık alanında sürdürdüğü ortak politika ve bunun altında piyasaya yönelik uyguladıkları ortak düzenlemeleri ile oluşturdukları sistem sonucunda Dünya çapında bir güce sahip olmalarıdır. AB'deki balıkçının imkânlarına bizim balıkçımızın da sahip olması açısından, tam üyelik yolunda sürdürdüğümüz çalışmalar bu sistemi yakından tanımak ve ülkemizde uygulayabilmek için bir fırsat yaratmaktadır. Yalnız şunu belirtmeliyim ki; AB'ye uyum kapsamında yürütülen çalışmaların esas hedefi, Avrupa Birliği'ne tam üye olalım ya da olmayalım; uyum çalışmalarını tamamlayarak, bizim balıkçımızın Avrupa'daki emsalleri ile rekabet edebilmesi için öncelikle örgütlenmesi ve örgütlü güçlerini iyi kullanabilmesini sağlamaktır. Değilse; AB mevzuatını tercüme edip işte mecburi istikamet demek sorunlarımızı çözmez.

AB'nin meşhur Ortak Balıkçılık Politikası 1970 yılında oluşturulduğundan beri sürekli reforma tabi tutulmaktadır. Başlangıçta daha çok avlanmaya odaklanan bu politika, zaman içinde sürdürülebilir balıkçılık üzerinde durmaya başlamıştır. En son 2013 yılı Aralık ayında yeniden düzenlenerek yayınlanan Ortak Balıkçılık Politikasının AB'deki kanun numarası ne tesadüftür ki bizim halen yürürlükte olan kanun numaramız 1380 ile aynıdır. AB Ortak Balıkçılık Politikasının uygulamasına ilişkin en önemli mevzuat ise yine aynı tarihte yayınlanan 1379 sayılı Ortak Piyasa Düzenleri ile ilgili olan mevzuattır. Bu mevzuatın bizler için en dikkat çekici yanı Üretici Örgütlerine eskisinden çok daha fazla görev vermesidir.

Yeni mevzuat ile sürdürülebilir balıkçılık ve piyasa üzerinde üretici örgütleri daha güçlü bir yapıya kavuşturulmuştur. AB balıkçılık alanında sürdürdüğü 45 yıllık politika sonucunda önce sektöre müdahale için en iyi yolun üretici örgütleri olduğunu keşfetmiş, daha sonrada onların sektörel planlamada daha güçlü olmaları için piyasada pazarlama alanında daha güçlü olmaları gerektiğini anlamıştır. Bunun sonucu olarak eskiden Operasyonel Plan olarak adlandırılan üretim planlamasının yerini yeni dönemde Üretim ve Pazarlama Planı almıştır. Halen AB'de 230'dan fazla AB tarafından onay almış (tanınma hakkı kazanmış) Üretici Örgütü bulunmaktadır. Bu örgütler, ilk kez geçen sene hazırladıkları bu yeni planların sonuçlarını içinde bulunduğumuz günlerde değerlendirilmeye başlamışlardır.

AB'deki bu gelişmeleri takip etmek açısından Balıkçılık Üretici Örgütleri için Kurumsal Kapasitenin Arttırılması AB Eşleştirme Projesi zamanlama açısından ülkemiz adına gerçekten büyük bir şans olmuştur. Proje

İMECE

Dr. Erhan EKMEK

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
Tarım Reformu Genel Müdürlüğü
Teşkilatlanma Daire Başkanlığı
Projeler ve Dış İlişkiler Çalışma Grubu Sorumlusu

çalışmaları kapsamında AB'deki son reform ile yapılan yenilikler yakından takip edilerek ülkemizdeki su ürünleri örgütlenme yapısına ilişkin ileriye yönelik yol haritası oluşturmaktadır. Proje sonunda oluşturulacak Ulusal Strateji ve Eylem Planlarının tam olarak uygulanması sonucunda; üretici örgütleri için kurumsal, yasal ve idari bir yapı oluşturulacaktır. Bu yapıya uygun üretici örgütleri aracılığıyla balıkçının daha katılımcı bir paydaş mekanizması içinde yer alması kendi çıkarlarını kendisinin korunması sağlanacaktır. Balıkçılık kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı için hem Ortak Piyasa Düzeni hem de balıkçılık yönetimi açısından AB ile uyum çerçevesinde Türkiye tarafından gerçekleştirilmesi gereken hedefleri ortaya konulacaktır. Aslında başarılması çok zor olmayan bu hedeflere ulaşılması durumunda; değer zincirinde daha etkin rol alarak rekabet gücünü arttıran örgütler oluşturularak "Örgüt Kirliliği" sorunu ile ilgili çözüm yolları geliştirilmeye başlanabilecektir. Örgütler tarafından piyasayı düzenleyecek tedbirler alınarak sürdürülebilir üretim ile balık stokları üzerindeki baskıyı önlemeye yönelik planlamalar yapılabilecektir. Piyasada fiyat oluşumunda etkin ve üretici gelirini arttıran AB'deki emsalleri gibi piyasa yönetiminde güçlü örgütler oluşturulabilecektir. Bu hedefleri gerçekleştirmek için Tarım Sektörü Entegre Yönetim Bilgi Sistemi ve bu proje kapsamında yetiştirilen personel yeterlidir.

Üretim ve avcılık açısından modern ve güçlü bir altyapıya sahip olmasına rağmen değer zincirinde yeterince rol alamadığı için ne iç piyasada, ne de AB pazarında balıkçımızın iyi fiyat alamadığı ve etkin olamadığı görülmektedir. Hiç şüphe yok ki bunu sağlamanın yolu AB'deki gibi üretici örgütleridir.

Geçen sene Ocak ayında başlayan ve bu sene Haziran ayında bitmesi hedeflenen AB Eşleştirme Projesi ile, ülkemizde su ürünleri sektöründe AB ile uyumlu hatta AB'dekinden daha güçlü bir örgütlenme yapısının oluşturulması için ilk adım olarak atılmıştır. Bu ilk aşamada sektörü temsilen çalışmalara kooperatifler adına katılan Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği Projeyle sürekli destek olmuştur. Özellikle ileride yapılacak yeni projeler ile bundan sonra atılacak adımlarda ülkemizde oluşturulacak sistemde kooperatiflerin ne kadar önemli roller üstlenebileceği konusunda örnek olmuş ve büyük katkılar sağlamıştır.

Çanakkale Deniz Savaşlarının 100. Zafer Yılına büyük bir kıvanç kutluyor, Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını saygı ile anıyorum ve bütün şehitlerimizin ruhları önünde saygı ile eğiliyorum. Çanakkale'de imkânsız başarıyan bir neslin denizden nasibini çıkartan evlatları olarak daha nice büyük işleri imece yoluyla hep birlikte kooperatif çatısı altında başaracağımıza inanıyorum.

Yasadışı, Kayıt Dışı ve Kural Dışı Balıkçılık

1. Sayfa Haberin Devamı...

Düzenlenmemiş balıkçılık: ise: konuyla ilgili bölgesel balıkçılık yönetimi örgütünün yetki alanında, herhangi bir ülkenin bayrağını taşımayan, söz konusu örgüte taraf olmayan bir devletin bayrağını taşıyan ya da bu örgütün benimsediği kurallara aykırı olarak hareket eden herhangi bir kişi veya kuruluş tarafından gerçekleştirilen balıkçılık faaliyetleri ile; herhangi bir koruma ve yönetim tedbiri belirlenmemiş alanlarda veya balık stoklarında, uluslararası hukuk tarafından deniz kaynaklarının korunmasına yönelik devletlere getirilen yükümlülükler aykırı olarak sürdürülen balıkçılık faaliyetleri olarak bildirilmektedir.

(2001 yılında hazırlanan "Yasadışı, Kayıtdışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılığa Önlemek için Uluslararası Eylem Planı" (IPOA-IUU))

Ülkemizde canlı sucul kaynakların korunması ve balıkçılığımızın sürdürülebilmesi doğrultusunda atılan çok önemli adımların başarısı ancak YKK balıkçılık ile mücadelenin başarısına bağlıdır. Bir başka deyişle, eğer YKK balıkçılığa karşı mücadelede kalıcı başarılar elde edemezse isek sürdürülebilir balıkçılık ve canlı sucul kaynakların adil paylaşımı konusunda kalıcı başarı elde edemeyiz.

Konuya ülkemiz açısından baktığımızda içinde bulunduğumuz konjonktürün YKK balıkçılık ile mücadele konusunda tarihin en elverişli ortamını sunduğunu görmekteyiz. Bu mücadelede kuvvetli yanlarımız zafarlarımızdan fazladır ve bu durum bu mücadeleyi kazanmamızın gerçekçi olanaklarını yaratmıştır.

Mücadelenin kuvvetli yanlarına baktığımızda;

- Sorunların aşılması konusunda kuvvetli bir irade gösteren resmi balıkçılık otoritesi,
- Balıkçılık sorunlarımızın aşılması konusunda resmi otoritenin yanında

duran paydaş sivil toplum,

- İşbirliğine yapmaya ve sorumluluk almaya hazır balıkçı örgütleri, açık ve net bir şekilde görülmektedir.

YKK balıkçılık ile mücadelede ki zaafımıza gelince; bu mücadelede iki temel zaafımız vardır;

- YKK balıkçılık ile mücadele kapsamındaki yasal boşluklar
- YKK balıkçılığın yaygınlığı

En temel sorunlarımızdır.

Ne yazık ki YKK balıkçılık ülkemizde çok yaygındır ve bu ölçekteki bir problemle sadece denetimler aracılığı ile başa çıkmak mümkün değildir. Günün ihtiyaçlarına cevap veren ve yasal boşlukları ortadan kaldıran yeni Su Ürünleri Kanunu acilen yürürlüğe sokulmalıdır. Yeni Su Ürünleri Kanununa paralel olarak cezalarda caydırıcılık sağlanmalı suç işleyenleri kovalamak yerine suçun işlenmemesi için gereken hukuki ortam sağlanmalıdır.

YKK balıkçılığa karşı verilen mücadele kazanıldığında uzunca bir zaman önce tünelin ucunda görmeye başladığımız ışık hızla gözümüzü kamaştırmaya başlayacaktır.

Elinizde bir tarihi fırsat vardır,

Elimizde tarihi bir fırsat vardır,

El ele verirse başaracağımız bir hakikattir.

SÜR-KOOP HABER

İmtiyaz Sahibi ve Yayınlayan

S.S Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği Adına
Ramazan ÖZKAYA

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Aysegül ÇINAR

Genel Yayın Yönetmeni

Reyhan ALACAYAKA

Haber Müdürü

Erdoğan KARTAL

Merkez Adres: Konur 2 No:54/8 Bakanlıklar /ANKARA

Tel: 0312 419 22 88 • Fax: 0312 419 22 89

www.surkoop.com • info@surkoop.com • sur_koop@yahoo.com.tr

Yayın Türü: Yaygın Süreli Yayın - Mart 2015 ANKARA

Baskı:

Pozitif Matbaacılık ve Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.

Çamlıca Mh. Anadolu Bulvarı 145. Sk. 10/19 Yenimahalle/ ANKARA

Tel: 0312 397 00 31

Yazıların Sorumluluğu yazarlara, ilanların Sorumluluğu sahiplerine aittir.

Kıyıya Yakın Bölgelerin Özel Konumu

Denizlerin her bölgesi, her derinliği, her noktasının yaşamsal bir önemi vardır. Fakat kıyısız bölgelerin ayrıcalıklı olarak özellikle ilk 50 metre derinliği kapsayan ortamın "özellikli yoğunluk" gösteren yapısı bulunmaktadır.

Doğal olarak kıyıya yakın bölgeler denizlerin en verimli bölgesini teşkil eder. Bu bölge denizlerde yaşayan omurgasız hayvanlar ile bitkilerinin asli yaşam ortamıdır. Omurgalılarından olan balıkların da özellikle dip balıklarının üreme göçü yaparak yumurta döktükleri ve nesillerini devam ettirdiği diğer bir tanımlama ile adeta bir doğumhane ortamıdır. Beri taraftan yavru balıkların ergin hale gelene kadar kaldıkları ve besin deposu olarak kullandıkları yerdir. Deniz bilimi açısından incelendiğinde tüm artı değerlerin bu ortamda yoğunlaştığı dikkati çeker. Ne yazık ki insan-doğa ilişkileri çerçevesinde insanoğlu avcılık yoluyla bu ortamı hoyratça kullanmaktadır. Onun bu tutumu denizlerin biyolojik yönden en zengin kesimi için ileri düzeyde bir tehlike yaratmaktadır.

Kıyısız bölge zenginliğinin sürdürülebilir konumda olmasını temin için endüstriyel balıkçılığın asli özelliğini teşkil eden gırgır av filousunu kontrol altına almak kaçınılmazdır.

Bunun için hiç bir şekilde 3 mil ile ana kara arasında kalan özellikle 50 metre ve daha sığ sularda deniz tabanına temas eden derinlikteki gırgır ağlarının kullanılmaması gerekir. Çünkü sığ sularda derin sulara uygun olan gırgır ağlarının kullanılması deniz tabanında yaşayan tüm hayvansal ve bitkisel organizmalar topluluğunu yıpratmaktadır. Ayrıca sığ sularda aşırı avcılık yapılarak stokların dengesini altüst edecek seviyede avlanma yapılmaktadır. 50 metre ve daha sığ sularda gırgır teknelerinin av yapmasına merkezi otorite tarafından mutlak bir kısıtlama getirilmelidir. İlk 50 metre derinliği kapsayan bölge sadece mesleki-geleceksel balıkçılık yapan kesime tahsis edilmelidir. Bunun temel nedenini şu şekilde belirtmek olasıdır. Her ne kadar mesleki balıkçılık yapan tekne sayısı ile mesleki balıkçılık yapanların sayısal yoğunluğuna karşın bu grubun stoklar üzerinde oluşturduğu av baskısı son derece kısıtlıdır. Haliyle onun bu özelliğinin balıkçılığın sürdürülebilirliği üzerinde en küçük bir olumsuzluğu söz konusu değildir.

Türkiye balıkçılığının kurtuluşu endüstriyel balıkçılığın disiplin altına alınmasında yatmak-

Nezih BİLECİK - Deniz Biyoloğu

tadır. Trol avcılığı kanunda öngörülen hususlar çerçevesinde yapılmalı ve bu sağlanmalıdır. Gırgır avcılığında ise merkezi otorite iki hususu önemle dikkate almalıdır.

Türkiye balıkçılığını ayakta tutan en önemli özellik Atlantik kökenli balıkların sularımıza giriş ve çıkışlarındaki yoğun av ve rüşleridir. Bunun nedeni ise palamut ve lüfer gibi balıkların Akdeniz'den Karadeniz'e yaptıkları üreme ve beslenme içerikli göçleridir.

Ne var ki endüstriyel balıkçı filousunun yoğun av baskısı ve buna bağlı olarak avcılıklarda da görülen düşüşler dikkat çekicidir. Özellikle lüfer avcılığında sergilenen tablo dramatikliğin de ötesindedir. Atlantik kökenli balıklarda avlanma verimliliği ile bunun devamlılığını sağlamak açısından Çanakkale Boğazı ile İstanbul Boğazı; ayrıca her iki boğazın giriş ve çıkış ağzlarının belirlenmiş bir açıklığına kadar olan ortamları salt endüstriyel gırgır filousunun avcılığına tamamen kapatılmalı ve bu ortamlar "balıkçılık koruma bölgesi" ilan edilmelidir. Bunun haricinde ise tüm kıyılarımızda gırgır avcılığına 50 metre derinlik tahdidi konularak kıyı bölgesinin biyolojik zenginliği ve onun devamlılığı güvenceye alınmalıdır.

Gerek kıyısız bölgenin ve gerekse geleceksel yani küçük ölçekli balıkçılık yapanların esenliğini sağlamak için AB'nin Ortak Balıkçılık Politikası çerçevesinde konuya çeki düzen vermek merkezi otoritenin görevidir.

kadar Evliya Çelebi hamsinin fazla kokmamasını övmüş olsa da, meşhur baklavanın hamsili olmasını tasavvur etmek doğrusu güçtür. Büyük bir olasılıkla hamsili baklava dedikleri yufkadan yapılmış içi hamsi ile doldurulup baklava şeklinde kesilmiş bir börektir.

Evliya hamsiden çok etkilenmiş olmalı ki, hiçbir zaman yapmadığı bir şeyi yaparak bu balıkla ilgili bir yemek tarifini aktarmıştır. Bunun için, tahminen bugün kullanılan teflon gibi yüksek ateşe dayanıklı ağır bir tavaya ihtiyaç vardır. Temizlenen hamsiler onar onar şişlere çekilir. Maydanoz, kereviz, soğan, pırasa karıştırılır ve bu karışımın da içine karabiber ile tarçın katılır. Sonra tavaya, ilk sırası balıkla başlamak üzere üst üste sebze ve balıklar dizilir. Üzerine zeytinyağı dökülür ve tamamı hafif ateşte yaklaşık bir saat süreyle kızartılır. Seyyahın anlattığına göre bu yemek şenlik günlerinde hazırlanırdı.

En ilkel avcılık yöntemi aletsiz avcılıktır. El ya da ayakla su ürünlerinin sıkıştırılması, vurulması ve toplanması esasına dayanır ve günümüzde de halen ülkemizde de dâhil olmak üzere gelişmiş ülkelerde de kullanılmaktadır.

Bunun yanı sıra Anadolu'ya özgü sayılabilecek ihtiyotoksik bitkiler uzun yıllardır kullanılıp balıklar uyuşturulup veya sersemletilerek av-

2015-2016 Yılı Mavi Yüzgeçli Orkinos Avcılığı

Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü ülke kotasındaki artışı göz önüne alarak yeni bir düzenlemeye gitmiştir. Daha önce amatör avcılık ve kıyı balıkçılığı için ülke kotasından ayrılan pay arızı kotaya eklenerek 2015 / 2016 avlanma yılı için 123 ton olarak belirlenmiştir.

Arızı kota için belirlenen toplan pay doluncaya kadar avlanan her balık için İl Müdürlüklerinden BCD belgesi düzenlenecektir. Arızı kota dolduktan sonra avlanan balıklar canlı ise doğaya salınacak ölü yakalanmaları durumunda hayır kurumlarına bağışlanacaktır. Doğaya salınan veya hayır kurumlarına bağışlanan balıklar için BCD belgesi düzenlenecektir. Yakalanan ölü

Orkinos balıklar bakanlıkça belirlenen karaya çıkış noktalarına getirilecek belgelendirme, satış veya nakil işlemleri bu noktalardan yapılacaktır.

Hedef dışı veya arızı olarak yakalanan orkinos miktarının hedef dışı veya arızı olarak yakalanmasına müsaade edilen 3/1 numaralı

ÖLÜ ORKİNOS BALIKLARINI KARAYA ÇIKARMA VE GEMİDEN GEMİYE AKTARMA LİMANLARI	
İLİ	LİMAN
ADANA	Karataş Balıkçı Barınağı
ANTALYA	Antalya Limanı, Gazipaşa Balıkçı Barınağı
MERSİN	Karaduvar Balıkçı Barınağı
HATAY	İskendurun Balıkçı Barınağı
ÇANAKKALE	Kabatepe Balıkçı Barınağı, Gülpınar Balıkçı Barınağı
İSTANBUL	Kumkapı Balıkçı Barınağı, Tuzla Balıkçı Barınağı
İZMİR	Karaburun Balıkçı Barınağı

ticari amaçlı su ürünleri avcılığını düzenleyen tebliğin 17 nci maddesi 4 üncü bendinde belirtilen yasal sınırlara uygunluğu kontrol edilecektir. Yakalanan orkinosun 1 adet olması durumunda ise istisna olarak kabul edilecek ve yasal limitlere uygunluk aranmayacaktır.

lanmaktadır. Bunlara örnek olarak;

Porsuk ağacı (Taxus baccata) - Eterik yağlar, Sütleşen otu (Euphorbia esula), Defne (Daphne mezereum), Siklamen (Cyclamen europaeum), Öküz dili (Anchusa officinalis), Tütün (Nicotina tabacum) - Saponin, nikotin, Sığır kuyruğu (Verbascum nigrum) - Saponin verilebilir.

Bu bitkilerden bazıları insanlar için de zehirlidir. Yaprakları veya tohumları öldürücü kimyasal maddeler ihtiva eder. Bunların yanında, sönmemiş kireç, karpit, likit petrol gazı, bakır vitriol, bakır sülfat da inorganik kimyasal boyalı olarak kullanılmaktadır. Sersemletme etkileri yanında balık etine geçmeleri, insanlar için önemli bir tehlike yaratabilir.

Türkiye sularında kullanılan sabit ağların en önemlileri, tarihi çok eskilere kadar uzanan dalyanlardır. Kıyıda birkaç yüz kulaç uzakta veya ırmağın ağzlarında yahut da göllerin savaklarında dalyanlar kurulur. Dalyanlar; birçok kazık, halat ve demir çapa kullanılarak düzenlenmiş çok çeşitli ağlardan veya ağ gibi düzenlenmiş çitlerden oluşur. Batı ülkelerinde, Akdeniz kıyılarında kurulan dalyanlar, kazıklara bağlanmazlar; ağlar büyük mantar parçaları yardımıyla gerdirilir ve demir çapalar ve kum dolu torbalarla sabitleştirilir.

Türkiye'de balıkçılar tarafından kullanılan

sürtme ağları, boyutlarına ve donanımlarına göre çok değişik olup, bunlar büyüklüklerine göre sırasıyla ırgırp (cepli büyük sürtme ağı), manyat (orta boy sürtme ağı), tarlakos (küçük boy sürtme ağı); çamur ırgırpı (çamurlu dipler için küçük sürtme ağı) diye adlandırılır.

Dalyanlardan sonra, balık avında kullanılan en eski ve en büyük araçlardan biri de ırgırplardır. Bizans döneminden beri şeklini ve boyutlarını korumuştur. ırgırp deniz dibinden bir parça üstte dolaşan balıkları avlamakta kullanılırken, manyattan dipte bulunan balıkları avlamakta yararlanır. Bazen bir ırgırp ağı denize atıldıktan sonra ırgırpı dıştan çevirecek şekilde ırgırp atılıp daha bol miktarda balık avlama yolu seçilir.

ırgırpların boyutları ve donanımı, yakalanan balıkların büyüklüğü, balık avlanacak yerin akıntıları ve diğer özelliklerine göre değişir. ırgırplar dört ayrı sınıfta incelenebilir: a. Boğaz ırgırpı; b. Marmara ırgırpı ve Ada ırgırpı; c. Palamut ırgırpı; d. Açık ırgırp (Göl ırgırpı).

Günümüzde ise, gerek Avrupa Birliğine girme yolunda Ortak Balıkçılık Politikası gereği gerekse çağın getirdiği modern av araç ve gereçlerini, teknelerini Türk balıkçılar kullanmakta ve ülke ekonomisine önemli katkılarda bulunmaktadır. ■

(Pasiner, 2004)

Taze balık yeme olanağı bir başka bölgede, Trabzon'da da vardı. Evliya Çelebi, çoğunlukla Laz olan balık satıcılarının çığırkanlıklarını bile kaydetmiştir. Özellikle Karadeniz'de çok sık tutulan hamsiyi çağırıştıran folklor hareketlerini anlatmış, hamsiyi tüm hastalıklara iyi gelen bir ilaç olarak tanıtmıştır. Hamsi kafası közlemesinden çıkan dumanın evdeki böcekleri ve yılanları uzaklaştırdığı da söylenmektedir. Trabzonlular bu balıkla yapılan "kırk" çeşit yemekle övünürler. Hamsinin kızartması, çorbada ve sosla kullanılması ya da böreklerle iç olarak hazırlanması fazla bir şaşkınlık yaratmaz. Her ne

Yunanistan'ın Selanik Şehrinde "3. Balık ve Balıkçılık Çalıştayı" Düzenlendi

İstanbul Bölgesi Su Ürünleri Kooperatifler Birliği Tarafından 3-6 Mart 2015 Tarihleri Arasında Yunanistan'ın Selanik Şehrinde "3. Balık Ve Balıkçılık Çalıştayı" gerçekleştirildi.

Çalıştaya; Sürkoop Genel Başkanı Ramazan ÖZKAYA, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü Temsilcisi Mahmut AKYÜREK, İstanbul İl Gıda ve Hayvancılık İl Müdürü Yardımcısı Ahmet Yavuz KARACA, İstanbul Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesinden Prof.Dr.Saadet KARAKULAK, K.T.Ü Deniz Bilimleri Fakültesinden Prof.Dr.Ertuğ DÜZGÜNEŞ, Kocaeli, Balıksir ve Adana Bölge Birlik Başkanları, Kooperatif Başkanları ve Ortakları katılım sağlanmıştır.

Toplantının Amacı: Türkiye balıkçılığının sorunlarını tartışarak çözüm yollarını aramak, Yunanistan balıkçılığını tanımak, Avrupa Birliği üyesi olan bir ülkede uygulamaları yerinde görmek, istişareler yapmak, işbirliği ortamı yaratarak varsa yenilikleri keşfetmek, görüş alışverişinde bulunmak ve ortak kararlar üretmek.

Kapsam: Çalıştayda önceden belirlenen konular hakkında herkesin görüş bildirilmesi sağlanmıştır. Ele alınan konular başlıkları:

1. Sürdürülebilir balıkçılığın amacı, ilkeleri ve paydaşların rolleri,
2. Su ürünleri avcılığında yaşanan temel sorunlar,
3. Balıkların durumunu ve yaşam standartlarının sağlıklı işleme için nedenleri,
4. 1380 sayılı Kanunda beklenen değişikliklerin neden yapılmadığı, gecikme sebepleri,
5. Balıkçılıkta kota uygulamasının gerçekleştirilebilirliği,
6. Balıkçılık kaynaklarının daha iyi yönetilmesinin önündeki engeller,
7. Yem fabrikalarının Gürcistan ve Abhazyadaki durumlarının yarattığı tehlikeler,
8. Boğaz trafik ayırımı içerisinde avlanan olta balıklarının durumu,
9. Filonun küçülmesi anlamında tekne alımının son hali,
10. Yasadışı avcılıkla mücadele, yaşanan sorunlar ve çözüm yollarının aranması,
11. Tebliğlerin çalışma sistemi değişmeli midir?
12. Balıkçılık verileri

İki gün süren toplantı boyunca, paydaşların tespit ettikleri sorunlara yönelik alınması gereken tedbirler görüşülmüş ve aşağıda özetlenmiştir:

1. Sürdürülebilirlik kelime anlamı olarak; çeşitlilik ve üretkenliğin devamlılığın sağlanması olarak da

tanımlanır. Sürdürülebilirliğin neden ön plana çıktığını Bakanlık veya Bilim insanları Balıkçımıza çok iyi anlatılmadığı kanısı olsa da, Sürdürülebilir Balıkçılığın bir kesimde de anlayamama gibi veya anlamayı istememek gibi oluşumların söz konusu olduğu görülmektedir. Ülkemizde yapılması gereken; Bakanlığın, Sürdürülebilir Balıkçılığın Balıkçımıza neler kazandıracaklarını veya süreç içerisinde neler olabileceğini çeşitli toplantılarla en anlaşılır şekilde anlatılarak Balıkçılarımızın çözümler noktasına ortaklığı ve bütünlüğünün sağlanması kanısı ağırlık olarak önem kazanmıştır.

2. Su ürünleri avcılığında yaşanan temel sorunların başında aşırı avcılık görülmektedir. Aşırı avcılığın sebepleri; balığın satış noktalarında balık fiyatlarının piyasa şartları ve yaşam standartlarına göre çok daha düşük satılarak avcı olan müstahsil zarar etmesidir. Buna karşılık, pazarlayıcıların hesapsız bir şekilde kar etmektedir. Piyasaya müdahale edecek bir kurumun ortaya koyulmaması, yasadışı avcılığın doğurduğu haksız rekabet ve ruhsatsız teknelerle yapılan avcılığın piyasaya sürülmesi sonucunda balık fiyatlarındaki denge bozulmaktadır. Masrafların her yıl katlayarak artması, balık fiyatlarının son on yıldır fazla değişmemesi, teknelerin günlük ve yıllık avlama miktarı (KOTA) uygulanmaması ayrı bir sorundur. Bölgesel avcılık usulüne geçilmeli, koruma alanları ilan edilmeli, ilan edilen koruma alanları denetlenmeli, deniz kirliliğinin önlenmesine dair kararlar alınmalı ve yasa dışı, kayıt dışı, kural dışı avcılık kesinlikle önlenmelidir. Kabzımallık sistemi değişmelidir.

3. Balık stoklarının ve tekne başına düşen av miktarlarının azalması sonucunda, balıkçılık gelirlerinin düşmesi, balıkçının günün kazancına göre yaşamaya başlaması, yaptığı işin ağır ve yıpratıcı bir iş olmasına rağmen hiçbir Devlet güvencesinin

olmayışı (ağır iş yapanlara tanınacak ayrıcalıklı bir güvence) mesleki sosyal güvenliklerinin olmayışı, balıkçılığın riskleri diğer tarım faaliyetlerinden farklı olmasından dolayı yeni bir sosyal güvenlik şemsiyesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Sigorta daha esnek olmalı. Teminatlar ve tazminatlar balıkçılığın risklerine göre hazırlanmalıdır.

4. 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununda beklenen değişikliklerin neden yapılmadığı ve gecikme sebepleri görüşüldü. 1380 sayılı kanun belirli bir çalışma sonucu yasallaşması için Başbakanlığa gönderilmiştir. Ancak meclis yoğunluğu nedeni ile Meclise gelmemiştir. Acilen Meclise gelmesi, yasallaşması, Ülke balıkçılığı ve balık stokları için çok önemlidir. Kanunun Sürdürülebilirliği desteklemesi, avcılıkta yaşanan adaletsizliği ortadan kaldırmalı, balıkçının yaşam standartları içinde sürdürülebilirliğini garanti altına alması dilekleri talep edilerek bu görüşler ön plana çıkmıştır.

1380 sayılı kanunun dürüst balıkçılık yapanların yanında olması ve bir an önce Meclise gelmesi adına Basında daha etkin yayınlar yapılması için çalışmalar başlatılmalıdır. Bunlardan

sonuç alınmadığında da, Ankara da bir eylem planının düşünülmüşlüğü ağırlık kazanmıştır.

5. Balıkçılıkta kota uygulanmasına mutlaka geçilmelidir. Bu uygulama sayesinde aşırı avcılık önüne geçilerek hem fiyat istikrarı sağlanacak hem de balık stokları kendini yenileyerek artış gösterecektir. Konunun önemi bakımından Bakanlık, Üniversiteler ve Balıkçı Kooperatiflerinin bir araya gelerek bunun üzerinde çalışmalara ivedi bir şekilde başlatılması görüşleri kabul görmüştür.

6. Balıkçılık kaynaklarının daha iyi yönetilmesi ve sürdürülebilir balıkçılık ancak yasal dayanakla olur, bunun için kaynakların korunmasındaki sıkıntıların aşılması 1380 sayılı kanunun yeniden revizyon edilmesine bağlıdır. Ayrıca sürdürülebilirliğin sağlanmasının en önemli unsurları bilimsel araştırmalar sonucunda belirlenen minimum avlanabilir boy, yer ve zaman yasaklarıdır.

7. Gürcistan'da ve Abhazyada bulunan yem fabrikaları, balık unu ve yağ fabrikalarının durumları, balık stokları için büyük bir tehlike olarak görülmektedir. Gürcistan ve Abhazyada hamsi 7 cm olarak avlanması gelecekte balık stoklarının azalmasına yol açacaktır.

8. İstanbul Boğaz'ında trafik ayırımı içinde avlanan olta balıklarının yüz yılı aşkın devam eden avcılığı bugüne kadar hiç sorun yaratmamış iken, bu yıl sanki ortada sorun varmış gibi gemilerin geçişini, olta balıkları engellemiş havası yaratılarak karada çekili olmasına rağmen teknelere ceza kesilmiş, görüntü var denilerek bir kişiye iki üç kez ceza kesilmiş ve bu cezalarla olta balıkçılığı bitirilmek istendiği gibi tehditler ne yazık ki

devletin en önemli güvenlik kurumu tarafından Balıkçılarımıza yaşatılmıştır. Hukuki ve her ortamda hak arayışımız devam edeceğine gerekirse eylemler yapma görüşü ağırlık kazanmıştır.

9. Balıkçı filosunun küçülmesi anlamında tekne alımının son hali görüşülmüştür. Filonun küçültülmesi arzu edilen bir uygulama olarak başlamış, ancak balık stokları üzerinde aşırı av baskısı oluşturan büyük teknelerden (40 metre üstü) geri alım yapılamadığı için av baskılarının azaltılması sağlanamamıştır.

10. Yasadışı, kayıt dışı avcılık ne yazık ki engellenememiştir. 1380 sayılı kanun 1972 tarihinde çıkan bir kanundur bugünün şartlarına uygun değildir. Kaçak avcılık yapan teknelerin çoğunun belgeleri yoktur. Böyle teknelere yaptırım yapılamamaktadır ve gerekli ceza verilememektedir. Ayrıca kullanılan tüm balıkçılıkla ilgili aletlerde ve av araçlarında sınırlandırma yetkisi pek yoktur. Bunları sağlayacak günün şartlarına uygun bugünkü filonun sevk ve idaresi sağlanmasını sağlayacak yeni bir kanun hemen çıkarılmalıdır. Maalesef örgütlü olan bu yasadışı avcılığın, İstanbul'un dışında Karadeniz'de de uzun zamandır devam etmesi nedenleri yasaların yetersizliği, bunun Devlet'in bütün kurumlarının bilgisi dâhilinde olduğu ve bunun için çözüm'ün sadece Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü tarafından arandığı ancak diğer Devlet Kurum ve Kuruluşlarının Genel Müdürlüğü yalnız bırakarak bu yasayı adeta engellemek isteyenleri anlayamamıştır. Bunun için Birlik olarak TV, Basın ve Sosyal medya üzerinden bu yasanın bir an önce hayata geçmesi adına gerekirse Ankara da bir eylem yapılması uygun görülmüştür.

11. Tebliğlerin hazırlanması ve yürürlüğe girmesi esnasında balıkçılarımızın daha geniş görüşleri alınmalıdır. Taslak çalışmaları bir yıl erken başlayarak Tebliğin yayınlanması ile yürürlüğe girmesi arasında en az altı aylık bir süre olması gerektiği, neden olarak da yapılacak yasak veya avcılık kısıtlamaları veya serbest edilecek avcılıklarla ilgili hazırlık yapma fırsatı verilmesi kayda değer bulunmuştur.

12. Stok değerlendirmesinin yapılabilmesi için balıkçılığa bağlı ve balıkçılıktan bağımsız verilere ihtiyaç vardır. Av verileri doğru olarak kayıt defterlerine yazılmalı, av gücü, iskarta ve sosyo-ekonomik analizlere izin verecek SUBİS bilgi sistemi geliştirilmeli ve araştırmacıların kullanımına açılmalıdır. Balıkçılıktan bağımsız veriler için yapılan bilimsel araştırmalar desteklenmelidir.

Balıkçılığımızın Geleceği

Balıkçılık ve su ürünleri sektörü, değer açısından insanların beslenmesinde önemli yer tutan ürünlerdendir. Beslenmedeki öneminin yanı sıra sektör; dolaylı dolaysız yaklaşık 250 bin kişiye istihdam sağlamaktadır. Bu nedenle toplumun istihdamı ve kişilerin gelir kaynağı açısından önemlidir.

Balıkçılık sektörü Türkiye ekonomisine büyük bir katkı sağlamaktadır. 2013 yılı Türkiye İstatistik Kurumu Su Ürünleri İstatistik verilerine göre, Türkiye'de su ürünlerinin ihracat değeri 1.083.261.669 TL düzeyindedir. Balıkçılık sektörünün GSYİH'ye sağladığı katkı 2.750.000 000 TL civarındadır. Deniz, yetiştiricilik ve iç su kaynaklı toplam su ürünleri üretim miktarı 607,5 bin ton düzeyindedir ve bu miktarın yüzde 55,8'i denizlerden, yüzde 38,4'ü yetiştiricilikten ve yüzde 5,8'i de iç sulardan elde edilmektedir.

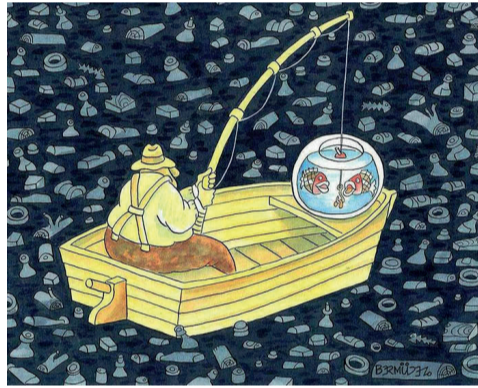
Sektörün yıllık hareketlilik ivmesi; avcılık için aşağı, yetiştiricilik için ise yukarı doğru gitmektedir. Aşırı avlanma, çevre kirliliği ve küresel ısınma döngüsünün olumsuzluklarından dolayı birçok ekonomik deniz balığı türümüz tükenmeye yüz tutmuştur. 2002'den 2013'e bazı balıkların istatistik verilerine bakacak olursak; hamsi avcılığı 373 000 tondan 179.615 tona, lüfer 25.000 tondan 5.225 tona düşmüştür.

Akademik araştırma bulgularına göre gidişat değerlendirildiğinde; Su ürünleri avcılığı 2023 yılında ortalama 290 bin ton, yetiştiricilik ise 361 bin ton olacaktır. Avcılık adına bu kötü senaryonun önüne geçebilmek için balıkçıların kaçak avcılıktan uzak durmaları ve sorumlu balıkçılık ilkesini edinmeleri gerekmektedir. Herkesin elini taşın altına koyma vakti gelmiştir.

Kaçak avcılık konusunda cezai yaptırımlar ağırlaştırılmalı, Sahil Güvenlik ve Balıkçılık Su Ürünleri Genel Müdürlüğü denetimlerini daha fazla artırmalıdır. Balıkçılar kaçak ve kayıt dışı avcılıktan kaçınmalı, insanlar çevre kirliliği konusunda bilinçlendirmelidir.

Ayşegül ÇINAR
Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği
Su Ürünleri Yüksek Mühendisi

Sivil toplum örgütleri daha duyarlı bir şekilde Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığına sürdürülebilir balıkçılık konusunda destek olup, eğitimler düzenleyip, çözüm önerileri getirmelidir.

Sektörün tüm paydaşları birlikte sorumlulukla hareket etmelidir.

Denizlerimizden gelen bu değere hep beraber sahip çıkmalıyız.

Rusya'dan 12,5 ton balık iade!

Türkiye'den Rusya'ya getirilen yaklaşık 12,5 ton dondurulmuş balık, kaçak olduğu gerekçesiyle geri gönderildi.

Rusya'nın Ukrayna sınırında Troebortnoe sınır kapısında Federal Bitki Koruma ve Karantina Servisi (Rosselhoznadzor) yetkilileri Türkiye'den gelen 12,5 ton dondurulmuş balığı kontrol etti.

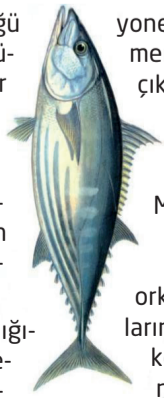
Rosselhoznadzor Başkan Danışmanı Aleksey Alekseyenko, "Ürünler Rusya üzerinden Kazakistan'a gönderiliyordu. Yapılan incelemelerde ürün sertifikasında üretici şirketin Gümrük Birliği (Rusya, Belarus, Kazakistan) alanında üretim, ürünlerin muhafaza edilmesi veya başka çalışmalar yapma hakkına sahip şahıs ve şirket listesinde yer almadığı ortaya çıktı. Bu nedenle 12,5 ton dondurulmuş balığın Türkiye'ye geri gönderilmesine karar verdik." dedi.

Kaçak Avlanan 20 Orkinosa El Konuldu

Çanakkale'de, av yasağına rağmen Saroz Körfezi'nde bir gırgırın ağlarına takılan mavi yüzgeçli 20 orkinosa el konuldu.

Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Balıkçılık ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü kontrol ekipleri, Saros Körfezi'nde bir gırgırın ağlarından çıkan 20 mavi yüzgeçli orkinosa, Kabatepe Limanı'nda el koydu. Hüseyin Özcan Çocuk Yuvasına teslim edilmek üzere bir kamyonetin kassasına yüklenerek müdürlüğe getirilen orkinosları gören vatandaşlar, şaşkınlıklarını gizleyemedi.

Kimi vatandaşlar orkinosları, köpek balığına benzetti. Kimi vatandaşlar da yenilebilir bir balık olup olmadığını sordu. Kam-

yonetin kassasındaki balıkları göremeyen meraklı çocuklar, babalarının kucağına çıkıp orkinosları ilgiyle izledi. Vatandaşlar, her biri bir metre boyundaki orkinosların fotoğrafını çekti. Balıkçılık ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü kontrol ekipleri, balıkların hibe edileceği Hüseyin Özcan Çocuk Yuvası'na götürdü. Mavi yüzgeçli orkinos balıklarının, Atlantik Orkinoslarını Koruma Komisyonu'nun (ICAT) koyduğu kota nedeniyle avlanmasının yasak olduğu vurgulandı.

1380 Su Ürünleri Kanunu Neden Çıkmıyor?

Kendini yenileyen bir ülkede "yeni bir balıkçılık" için ...

Artan dünya nüfusu ile birlikte en önemli ve stratejik ticaret konusu haline gelen gıda ürünleri içinde hiç şüphesiz en değerli kalemi "canlı sucul kaynaklar" oluşturmaktadır. Günümüzde en değerli ve ucuz protein kaynağını canlı sucul kaynaklar oluşturmaktadır ve bu kaynakları iyi koruduğumuz sürece de insanlık gıda temininin önemli bir bölümünü sucul kaynaklar üzerinden sağlamaya devam edecektir. Avlayan, satan, tüketen ve yönetenler olarak üzerimize düşen en büyük görev kaynakların sürdürülebilir işletilmesini güvence altına almak ve başta kaynaklar olmak üzere sektörün tümünün korunmasını gözetken bir hukuki alt yapıyı oluşturarak geleceğimizi güvence altına alacak olan bir modeli hayata geçirmektedir.

Balıkçılık yönetimlerimizin tarihine baktığımızda uzun bir geçmiş için söyleyeceğimiz tek şey canlı doğal kaynakların bitmez tükenmez bir hazine gibi algılandığıdır. Yaklaşık son 10 yıldır bu hatalı anlayışın terk edildiği ve kaynaklarının korunmasının merkeze alındığı bir düşünsel ve yönetsel sürece girdiğimizi görüyoruz. Başta bakanlık ve BSGM olmak üzere sektörün önemli bir bölümünde kanaat yapıları değişti. Günü kurtarma anlayışı yavaş yavaş yok olurken yerini sürdürülebilir bir balıkçılık ve geleceği kurtarma için yapılan tartışmalar almaya başladı. Bakanlık tarafından oluşturulan politikalar ve genel müdürlük tarafından hayata geçirilmeye başlayan kararlar geleceğe dair umutlarımızın başlıca sebepleridir. Kesinlikle söyleyebiliriz ki artık geleceğe dair umutlarımız vardır ve giderek artmaktadır.

Öte yandan yeni politikaların ve alınan kararların hayat içinde karşılaştığı engellerin de farkındayız. En isabetli kararlar en kararlı adımlar zaman zaman balıkçılığımızın kangrenleşmiş sorunlarına toslamakta ve işlevsiz kalabilmektedir. Kayıt dışı avcılık ve bir türlü marjinalize edilemeyen yasadışı avcılık balıkçılık yönetimimizin yoluna çıkan bir korku tüneli gibi durmaktadır. Alınan her karar atılan her adım bu korku tüneline aşmamıza tünelin sonunda gördüğümüz aydınlığa ulaşmamızı engellemektedir.

İçinde bulunduğumuz bu durumun sebebi de bellidir bu durumdan çıkış yolu da bellidir. 1971 yılında çıkan ve zaman zaman tadil edilerek balıkçılığın yönetilmesini sağlayan (sağlamaya çalışan) 1380 sayılı su ürünleri kanunu içinde bulunduğumuz durumun sebebi olmasa da bu durumdan çıkış çabalarımızın firenidir.

1380 sayılı kanun günümüzde balıkçılığının yönetilebilmesinin en büyük engeli haline gelmiştir. Balıkçılığın temel yasası değişmediği sürece alınacak her karar atılacak her adım kısıtıcıdır, engellidir hatta prangalıdır. Temel yasalar korsan trolcünün teknesine el koymana engel oluyorsa korsan trol ile mücadelede başarılı olamazsınız. Mevcut temel yasanın devasa büyük boyutlarda ki kayıt dışılığı gerçekçi bir biçimde cezalandırılmaya izin vermiyorsa kayıt dışılıkla mücadelede başarılı olamazsınız.

• İhtiyacımız olan canlı sucul kaynakların korunmasının güvence altına alındığı bir su ürünleri kanunudur

• İhtiyacımız olan balıkçıların sosyo ekonomik olarak güvence altına alındığı bir su ürünleri kanunudur

• İhtiyacımız olan balıkçılığın sürdürülebilirliğinin güvence altına alındığı bir su ürünleri kanunudur

• İhtiyacımız olan yasa dışı avcılığın engellenmesinin garanti altına alındığı bir su ürünleri kanunudur

• İhtiyacımız olan balıkçılık yönetiminin etkin görev yapabilmesinin güvence altına alındığı bir su ürünleri kanunudur

Zaman büyük bir hızla akıp gidiyor ve bizim bu alanda kaybedecek tek bir saniyemiz bile yok. Yeni kanun imdadımıza yetişmezse biliyoruz ki alınan kararlar ve atılan adımlar heba olup gidecek. Bunca emek, yorgunluk ve umut heba olup gidecek. Başbakanlığa gönderilen kanun taslağı acilen işleme konulmalı ve yeni sezona yeni bir su ürünleri kanunu ile başlamamız sağlanmalıdır.

Balıkçılığını ve balıkçılık mevzuatını yenileyemeyen bir ülke kendini hiçbir sahada yenileyemez.

Abhazyada Hamsi Avı Durduruldu

Abhazyada Başbakan Yardımcısı Şamil Adzınba, dört firma için verilen 10 gün ek süre dışında hamsi avının durdurulduğunu açıkladı. Türk balıkçı tekneleri, Abhazyada Cumhuriyeti Karasularında avlanma yapamayacak.

10 Mart 2015 tarihinde yapılan balıkçılık sezonu değerlendirme toplantısında açıklamalarda bulunan Başbakan Yardımcısı Şamil Adzınba, Abhazyada'nın genel olarak başarılı ve önemli av yasağı ihlallerinin yaşanmadığı bir balıkçılık sezonu geçirdiğini, hamsi avının dört balık işleme tesisi için verilen ek süre dışında durdurulduğunu kaydetti. Toplantıda ay sonunda bir kez daha durum değerlendirmesi yapılması kararı alındı. Önceki gün Gagra şehri sakinleri, Abhazyada kıyılarında Türk balıkçı teknelerinin avlanmasına son verilmesi talebi ile bir miting yapmıştı. Eylemcilerin taleplerini dinleyen Devlet Ekoloji Komitesi Başkanı Sa-

veli Çitanava, 10 Mart 2015 itibarıyla Abhazyada sularında ticari balıkçılığın durdurulacağını açıkladı. Ağraların düşüncesine göre, bölge sularında Türk balıkçı teknelerinin balık avı çevresel felaket tehdidinde bulunuyor. Gagra şehir meclisi üyesi Aleksandr Sorokin "Bu aşamadan sonra artık kaçak balıkçılık ciddi çevre sorunlarına yol açacak" dedi.

Şamil Adzınba ve Saveli Çitanava'nın balıkçılık sezonu değerlendirme toplantısında verdikleri bilgilere göre, Abhazyada'nın Karadeniz sularına yaklaşık 150 bin ton hamsi geldi, 54 bin tonu avlandı, ek süre sonunda 60 bin ton hamsi avlanmış olacak. *Ajans Kafkas*

FIKRA

Meksikalı Balıkçı

Amerikalı zengin işadamı, bir iş seyahati sırasında küçük bir Meksika kıyı kasabasına uğrar. Limanda gezerken, ağzına kadar balık dolu küçük bir teknenin içinde oturan bir balıkçı dikkatini çeker. Merakla yanına yaklaşır ve sorar,

–Merhaba, bu balıkları yakalamak ne kadar zamanını aldı?

Balıkçı;

–Tümünü bir-iki saatte yakaladım.

–Niçin daha uzun süre kalıp daha fazla balık yakalamıyorsun?

–Ailemin geçimi için bu kadarı yetiyor.

–Günün kalan zamanını nasıl geçiriyorsun?

–Geç vakit yatarım, sabah birazcık balık yakalarım. Sonra çocuklarımla oynarım, öğlede de karım Maria ile biraz siesta (öğlen uykusu) yaparım. Akşamları, amigolarla beraber gitar çalıp şarap içeriz, eğleniriz. Dolu ve meşgul bir yaşantım var senyör.

Amerikalı gerinerek,

–Benim Harvard'dan MBA'm var ve sana yardım edebilirim. Balık tutmak için daha çok zaman ayırmalı ve daha büyük bir tekne ile çalışmalısın. Bu tekneden elde edeceğin gelirle daha büyük tekneler alırsın. Kısa sürede bir balıkçı filosuna sahip olursun. Böylelikle, yakaladığın balığı araçlara değil doğrudan doğruya işleme tesislerine satarsın. Hatta kendi balık fabrikasını bile kurabilirsin. Balıkçılık sektöründe bir numara olursun.

Ve Amerikalı devam eder,

–Tabii bunları yapman için öncelikle bu küçük balıkçı kasabasını terk edip Mexico City'ye, daha sonra Los Angeles'e ve en sonunda holdingini genişletebileceğin New York'a yerleşirsin.

Balıkçı düşünceli, sorar,

–Peki senyör, bu anlattıklarınız ne kadar zaman alır?

Amerikalı yanıtlar,

–15-20 yıl kadar.

–Peki, bundan sonra senyör?

Amerikalı güler,

–Şimdi anlatacağım en iyi tarafı! Zamanı geldiğinde, şirketini halka açarsın ve şirketinin hisselerini iyi paraya satarsın! Kısa zamanda zengin olup milyonlar kazanırsın!

–Milyonlar? Eee... Sonra senyör?

–Ondan sonra emekli olursun. Geç vakitlerde yatabileceğin küçük bir balıkçı kasabasına yerleşirsin, istersen zevk için biraz balık tutarsın, çocuklarınla oynayacak, karınla siesta yapacak zamanın olur, akşamları da arkadaşlarınla şarap içip, gitar çalarsın. Nasıl, mükemmel değil mi?"

Balıkçı'nın yüz ifadesi gevşemiştir;

–İyi de ben zaten böyle yaşıyorum ki, hayallerimi neden erteleyim!

Reklam Fiyatlarımız

Logo Üstü.....	700 TL
1. Sayfa Alt Kuşak ..	700 TL
Arka Sayfa.....	700 TL
Ön Kapak İçi.....	500 TL
Arka Kapak İçi.....	500 TL
İç Sayfalar Tam	500 TL
İç Sayfalar Yarım.....	300 TL
İç Sayfalar Çeyrek.....	200 TL

Başkanımız Ramazan ÖZKAYA Kanal B'de Bizim Topraklar programının, katılım sağladığı Yetiştiriciler Birliği çalıştayında balık avcılığı hakkında açıklamalarda bulundu.

Her yıla yeni bir umutla başladıklarını ve bu umutla vira bismillah dediklerini belirten başkanımız, stoklardaki problemlerden dolayı avcılığın sıkıntılı olduğunu, Türkiye'de avlanılabilecek maksimum seviyeye ulaşıldığını ve bundan sonra en ileri seviyede av teknolojilerini kullanıldığında bu miktarların üzerine çıkılmayacağını belirtti. Bu bilgiler ışığında balıkçılığı

Somon Füme

Gerekli Malzemeler

- 1/2 kg kemikleri ayrılmış somon
- 4 su bardağı şeker
- 2 su bardağı kaya tuzu
- 1/2 su bardağı kuru dereotu
- 1 su bardağı zeytinyağı
- 1/2 su bardağı çiçek yağı

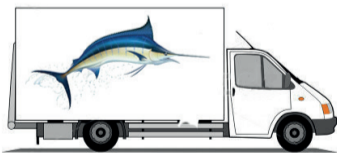
Tuz, şeker ve kuru dereotunu karıştırarak yarısını derin bir tepsiye yerleştirin. Kemikleri temizlenmiş somon balığını tepsiye dizdikten sonra karışımın diğer yarısını üstüne ekleyin. Tepsinin üstü alüminyum folyo ile kapatıldıktan sonra üzerine ağırlık yapabilecek bir aparat koyun. Hazırladığınız tepsiyi buzdolabında 3 gün bekletin. Bekletilen balık yıkadıktan sonra ve bir kaç parçaya ayırın. Her bir parçayı tekrar sararak buzluğa koyun. Donduktan sonra parçaları dışarıya alıp çözülmeye yakın ince ince dilimleyin. Sıvı yağ karışımında 2 gün bekledikten sonra somon fümeniz hazır.

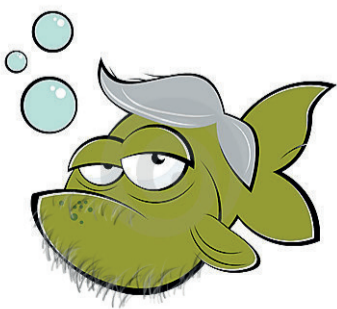
Bu eşsiz lezzeti nasıl bir servis ile sunacağınız ise tamamen hayal gücünüze kalmış. Dilerseniz baget eklemekle, dilerseniz salata üzerine dilimleyerek ya da krem peynir ile birlikte fümeniz tadını çıkarabilirsiniz. Tercihini sos eşliğinde sunmaktan yana kullananlar ise hardallı mayonez sos ile frenk soğanı ve poşe edilmiş yumurta kullanabilir.

Bunları Biliyor Muydunuz?

• En hızlı balık olan Black marlin (*Istiompax indica*) 130 km hıza ulaşabilir.

• Dünyanın en uzun ömürlü balıkları, 205 yıl yaşayabilen Rougheye kaya balıklarıdır.

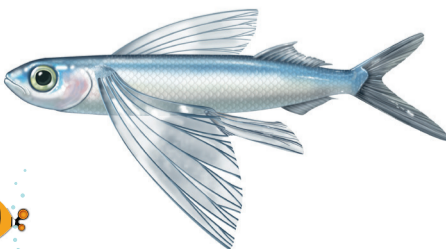
• En küçük balık Trimmatom nanus, Hint Okyanusu'nda yaşayan bir kaya balığıdır. Tam büyüklüğe ulaştığında boyu yaklaşık 2 milimetredir.

• En büyük balık balina köpekbalığıdır. Ağırlığı 21.500 kiloyu geçebilmekte, boyu 16 metreye erişebilmektedir. Bu balık insanlar için zararsızdır, genelde yüzen planktonlarla beslenir.

• Dört gözlü balıkların gözleri ikiye bölünmüştür. Balık yüzeyin altında yüzdüğünde gözün üstü suyun üstünü, gözün altı suyun altını görür.

• Karayutan kendi büyüklüğünün iki katını yutabilir. Ağzlarında, çenelerini çok açabilmeye olanak veren menteşe yapıları bulunur.

• Uçan balık uçabilen bir balık olarak bilinmesine rağmen aslında

da süzülür. Bu balık, yan yüzgeçlerini kullanarak suyun yüzeyinden 3 metre yüksekliğe ulaşabilir.

• Yürüyen yayın, oksijeni kolayca alabilen özel yapıları sayesinde suyun dışında 4 gün yaşayabilir ve yan yüzgeçlerindeki ayaksız yapılar sayesinde bir gölden başka bir göle sürünebilir.

• Dünyada en çok bulunan balık, küçük tatlı su balığı olan ışıldakbalığıdır. Bilim adamları, ışıldakbalıklarının sayısının trilyonlara ulaştığını tahmin etmektedir. Ayrıca tatlısu balığının da birçok türü vardır.

Muğla-Aydın Bölgesi Su Ürünleri Kooperatifleri Bölge Birliği

Bölge birliğimiz 13 Temmuz 2001 tarihinde, bölgemizde faaliyet gösteren 9 kooperatifimizin katılımıyla kurulmuştur.

Kooperatifimizin kuruluş amacı;

Ticari olarak sürdürülebilir balıkçılığın bölge-
mizde tesisi ve devamlılığı, avlanan ürünle-
rin en değerli şartlarda pazarlanması ve bu
yönde yapılacak çalışmalarda, bağlı koope-
ratiflerimize, eğitim, pazarlama, danışmanlık,
yapısal çözüm üretimi ve tesisi gibi konularda
fikir, kaynak ve yol göstericilik sağlamaktır.

Tüm bu konularda üstün gayret ile 14 yıldır
çalışmamıza rağmen, ne yazık ki istediğimiz
mesafeyi kat edemedik.

Bunun sebepleri ise;

- Pazarlama Yetersizlikleri; Birliğimize bağlı bir çok kooperatifimiz, avladıkları ürünleri kooperatif olarak piyasaya sunmaktadır. Hem son tüketiciye daha uygun fiyatlı ve daha taze ürün götürmek hem de balıkçımızın daha kazançlı sezonlar geçmesini sağlamak ana amaçtır.

Fakat, yasal mevzuatta yer alan kooperatiflerin cirosunun %10'u hazineye yatırılması zorunluluğu, kooperatiflerimizi zor durumda bırakmakta ve kayıt dışı ticarete yöneltmektedir. Diğer taraftan bu mevzuat, hali hazırda artan genel giderleriyle masrafı artan balıkçı esnafımızın sırtına bir kambur daha bindirmektedir.

Bu mevzuatın acilen kaldırılması, temsil ettiğimiz balıkçı esnafını, bağlı olduğu kooperatifi ve üst birlikleri rahatlatarak, kayıt dışılığı önleyecektir.

Kayıt dışı olmayan bir veri tabanı, kanun yapıcıların, akademik personellerin ve bizlerin daha doğru uygulamalar yapması kaçınılmaz olacaktır.

- Eğitim Eksiklikleri; Balıkçı esnafının, bağlı bulunduğu kooperatif ve birlik yöneticilerinin, nispeten yukarıdaki amaçlara uygun bilgi birikiminin olmadığı açıktır.

Bahsi geçen insan kaynaklarımıza, bağlı olunan bakanlık ve il müdürlükleri tarafından verilecek eğitim desteği ve hatta eğitim sonrası ölçüm ve yeterlilik tespiti ile sağlanacak sertifikasyon programları, sadece bölgesel değil, ulusal anlamda da balıkçılığımızın gelişimi için önem arz etmektedir.

- Amatör Avcılık. Amatör avcılık kisvesiyle yapılan ticari avlanma da bölgemizin önemli bir sorunudur. Amatör lisans ile tamamen ticari amaçla yapılan avcılık yasal bir mevzuatla sorgulanmadığı sürece, temsil ettiğimiz balıkçıyı zor durumda kalmaya devam edecek ve devletimiz vergisiz olan bu kazançtan yarar sağlayamayacaktır.

Tüm bu olumsuzluklara rağmen, birliğimiz geçen bu 14 yıl içinde önemli işlere de imza atmıştır.

- Pazarlama girişimleri birliğimizin öncülüğünde var olan mevzuatlar kooperatiflerimize anlatılmış ve uygulanması için kooperatiflerimiz desteklenmiştir. Bu mevzuatların ışığında, tamamına yakın kooperatifimiz balık satış ofisleri kurarak, halkımıza hizmet vermeye başlamıştır.

- Eğitim aylık periyotlarda kooperatiflerimizin üyelerine açık olarak düzenlediğimiz toplantılar ile, balıkçılarımız akademik kesim ve bakanlık personeliyle buluşturulup, güncel konularda fikir alış verişini yapmaları sağlanmıştır.

İlimizde yapılan Türkiye geneli kooperatif katılımına açık çalıştay, seminer ve toplantılara verdiğimiz destek ile, balıkçımızın sorunları duyurulmuş ve balıkçımızın bilgilenmesi sağlanmıştır.

- Pratikteki uygulamalar çabalarımız sonucu değiştirilen avlanma yasağı prosedürleri, her ne kadar başlarda tepki toplasa da, günümüzde alınan bu önlemlerin ne kadar değerli olduğu, tüm balıkçılarımız (kıyı balıkçısı, trol ve gırgır avcılığı yapan balıkçımız) tarafından av miktarı ve av değerinin artışıyla anlaşılmıştır.

Genel manada ise, balıkçımızı ve doğal çevremizi bekleyen bazı tehlikeler de mevcuttur. Turizm bölgesi olmamız

sebebiyle artan marina sayıları, turizm esnafının denize iskeleler vasıtasıyla düzensiz taşınması ve artan kıyı imarı gelecekteki en önemli kısıtlayıcı faktörler olarak gözükmektedir.

Birliğimizin yapmayı planladıkları ise şöyle özetlenebilir.

Su ürünlerinin satışını arttırıp, ulusal pazar-
daki rekabet gücünü arttırmak.

Pişirilmiş ürün sunumunda hayata geçirip,
bu alanda da faaliyetlerle balıkçımızın karlılığını yükseltmek.

İskarta balığında değerlendirilmesi için girişimlerde bulunmak.

Kooperatiflerimizi ve balıkçımızı teknolojik alt yapıya hazırlamak ve donatmak.

Daha bilimsel yaklaşımların verimliliğine kavuşmak adına akademik danışmanlık hizmetini kooperatiflerimize sunmak.

Balıkçılarımızın gemi ruhsatı ve gerçek kişi ruhsatlarının yetki verildiği taktirde bölge birlikleri tarafından düzenlenip, balıkçımızın brokratik zaman kaybının önlenmesi çalışmaları da, gelecek takvimin planlamaları içindedir.

Günümüzün bu zor şartlarında, ekmeğini denizden çıkaran balıkçımızın emeğinin değerini biliyor ve bu emeğin karşılığı için elimizden ge-

leni yapmaya birlik olarak son derece kararlıyız.

Rotanız Neta Avınız Bereketli Olsun

Osman DEMİRKOL- Muğla Su Ürünleri Kooperatifleri Birlik Başkanı

